

ABC

NOWINY CODZIENNE

Nr. 107 A

Rok XIV

WARSZAWA

CZWARTEK

13 kwietnia

1939 R.

Cena 10 Gr.

W

„NARÓD, KTÓRY NIE CZUJE SIĘ WYŻSZYM OD INNYCH, NIE POSIADA SWEGO POSEANNICTWA. ALBO NIE ODKRYŁ GO W SOBIE”

Szczepanowski

Punkt zwrotny czy tylko słowa

Oświadczenie mocarstw zachodnich

Uspakajające kroki Włoch

PARYŻ, 12. 4. Czwartkowe exposé premiera oczekiwane jest w Paryżu z wielkim napięciem. Według opinii kół zbliżonych do ministerstwa spraw zagranicznych, oświadczenie premiera Daladier jest uzgodnione z gabinetem angielskim i zawierać będzie przede wszystkim sprecyzowanie stanowiska Francji wobec zagadnień polityki zagranicznej. Exposé nadawane będzie przez radio.

KOMUNIKAT FRANCUSKI

Premier Daladier opuszczając gmach ministerstwa wojny oświadczył dziennikarzom, że deklaracja jego będzie krótka i będzie miała formę komunikatu, precyzującego stanowisko rządu francuskiego. Deklaracja zostanie doręczona rządowi brytyjskiemu przed przesłaniem jej do prasy.

Rada ministrów jednogłośnie zatwierdziła deklarację, którą jutro ogłosi premier. Według informacji, zdania wszystkich ministrów były zupełnie zgodne. Ogólnie podkreślono konieczność wyraźnego sprecyzowania stanowiska Francji wobec ewentualnej agresji na Bałkanach.

OŚWIADCZENIE ANGLII

LONDYN, 12. 4. We czwartek lord Halifax złoży w Izbie Lordów odpowiednie oświadczenie w

sprawie stanowiska gabinetu brytyjskiego wobec okupacji Albanii, jak również w sprawie angielskiej polityki śródziemnomorskiej.

Angielska prasa poranna porusza zagadnienie deklaracji lorda Halifaxa, oświadczenia premiera Chamberlaina w Izbie Gmin. Zgodnie z poprzednimi przewidywaniami prasa sądzi, iż premier Chamberlain oświadczy, że niepojętą i nienaruszalną Grecji jest żywotnym interesem Wielkiej Brytanii. Obok spraw Grecji ma być poruszony stosunek Wielkiej Brytanii do Turcji. Ogólnie, zdaniem opinii angielskiej, od treści i tonu jutrzejszych oświadczeń zarówno angielskiego jak i francuskiego ministra zależy odprężenie ogólnej sytuacji europejskiej.

ODPREŻENIE WE WŁOSZECH

RZYM, 12. 4. We Włoszech znajduje się obecnie pod bronią 1.600.000 ludzi. Biorąc pod uwagę liczebność jednego rocznika 400—450 tys. ludzi, należy stwierdzić, że mobilizacja objęła mniej niż 3 roczniki.

Komunikat włoski stwierdza, że dalsze roczniki nie będą powoływane, jest oceniany w Rzymie, jako akt wyraźnie uspokajający. Radio podając powyższy komunikat podkreślało, że ludność włoska może pracować z całkowitym spokojem.

Jako drugi moment uspokojenia podkreślają wizytę charge d'affaires włoskiego Fornare u szefa rządu greckiego Metaxasa, któremu złożył w imieniu Mussoliniego oświadczenie, że pogłoski o jakiegokolwiek akcji włoskiej przeciw Grecji są nieprawdziwe.

Włochy faszystowskie szanują w sposób najzupełniej absolutny integralność terytorium i wysp Grecji i chcą w dalszym ciągu rozwijać serdeczne stosunki grecko-włoskie.

Plan uderzenia na Gibraltar

Zarządzenia wojskowe Anglii

Współdziałanie grecko-angielskie

PARYŻ, 12. 4. Nagie przybycie marsz. Petaina do Paryża jest komentowane we Francji, jako dowód zagrożenia Gibraltar przez wojska włoskie. Według opinii kół zbliżonych do ministerstwa spraw zagranicznych, dotychczasowa misja marsz. Petaina w Hiszpanii nie data oczekiwanych wyników. Wpływy niemieckie i włoskie zostały nie zmniejszone, a obecnie istnieje obawa, że Hiszpania zostanie użyta przez Berlin i Rzym do ataku na Gibraltar.

W związku z tym wyładowały w Kadyksie dwie włoskie dywizje zmotoryzowane oraz kilkanaście baterii ciężkich armat. Wojska te skierowane zostały na Gibraltar. Wyrażają jednak nadzieję, że Hiszpania w ostatniej chwili nie zgodzi się na użycie jej przeciw Anglii i Francji. Ludność cywilna lądowanie wojsk włoskich przyjęła bardzo nieprzychylnie, co wpłynęło również na obecne stanowisko rządu hiszpańskiego. Z drugiej strony zarządzenia wojskowe admiralicy angielskiej i francuskiej również powstrzymałyby zgodę Hiszpanii na plany niemieckie.

Włosi fortyfikują gorączkowo brzegi cieśniny Otranto

LONDYN, 12. 4. Według wiadomości z Rzymu, oddziały techniczne wojsk włoskich pracują gorączkowo nad ufortyfikowaniem obu brzegów cieśniny Otranto dzielącej Adriatyk od morza Śródziemnego.

Na albańskim brzegu Włosi zainstalowali w porcie Va-

lona 250 ciężkich dział Kruppa, które przybyły wczoraj na statkach transportowych. Według doniesień z Aten na wyspy Dodekanezu nadeszły nowe transporty wojsk włoskich. Liczba oddziałów włoskich na wyspach tego archipelagu wynosi obecnie 95.000 ludzi.

Zapewnienie przyjaźni wobec Anglii

składa poselstwo Iraku

LONDYN, 12. 4. Poselstwo Iraku w Londynie ogłosiło komunikat, stwierdzający, że śmierć króla Ghazi nastąpiła wskutek wypadku. W Mosulu agitatorzy rozpowszechniali fałszywe pogłoski w których wyniku tłum zaatakował konsulat Wielkiej Brytanii i zamordował konsula.

Zarówno rząd Iraku, jak i cały naród ubolewają z powodu tego i oświadczenia, że wobec Wielkiej Brytanii, swojej sojuszniczki, żywią uczucia przyjaźni.

Mussolini nie pisał do Chamberlaina o pokojowych zamiarach Włoch

LONDYN, 12. 4. „Exchange Telegraph” donosi, że angielskie kółka oficjalnie zaprzeczają stanowcze pogłoskom, jakoby prem. Chamberlain otrzymał osobiste zapew-

nienie Mussoliniego o pokojowych zamiarach Włoch.

Wszelka wymiana poglądów pomiędzy obu rządami odbywa się na drodze dyplomatycznej.

Dalsze zbrojenia Holandii

Przegrupowania wojsk w Jugosławii

HAGA, 12. 4. Holandia w dalszym ciągu mobilizuje siły zbrojne na wypadek nieoczekiwanej konieczności. W środę w Dzienniku Ustaw ukazał się dekret królowej, upoważniający naczelnego wodza armii holenderskiej do przeprowadzenia w razie potrzeby rekwizycji kwater, środków komunikacji i artykułów żywnościowych. Równocześnie rząd holenderski zawiadomił dalszych rezerwistów poza tymi, którzy do stali już zmobilizowani, aby byli gotowi do stawienia się do swoich oddziałów, skoro tylko zostaną zawezwani. Część rezerwistów nie może opuszczać rejonów swych garnizonów.

BIAŁOGRÓD, 12. 4. Władze jugosłowiańskie wydały w ciągu ostatnich dni szereg zarządzeń o charakterze wojskowym, powołując część rezerwistów pod broń, przede wszystkim w okęgach nadgranicznych. Nad granicą albańską nastąpiły przegrupowania w trzeciej armii jugosłowiańskiej. Zgrupowania wojsk doko-

nano w rejonach Skoplje i Macedonii.

Gdy 26 marca Mussolini oświadczył, że Rzym dominuje i będzie dominować na morzu Adriatyckim, niewielu polityków, poza wtajemniczonymi w plany osi, spodziewało się, iż w niespełna dwa tygodnie po mowie Duce, Włosi będą istotnie panowali na Adriatyku. Rzeczywiście bowiem krok włoski wydaje się niezgodny z obiektywną oceną sytuacji Italii.

Oceniając obiektywny interes Włoch trudno się dopatrzeć zewnętrznych przyczyn, któreby zmuszały Mussoliniego do tak zdecydowanego posunięcia. Albania była przecież pod wyraźnym i wyłącznym wpływem włoskim i nie nie wskazywało na zmiany nieprzychylnie dla królestwa włoskiego. Wystarczy przytoczyć rozbudowę dróg, budowę lotnisk, a wreszcie inwestycje w miastach Albanii, aby uwidocznić wpływ włoski w tym kraju. Jugosławia również nie wykazała żadnych złych zamiarów wobec Włoch, mocarstwa „demokratyczne” nie zdradzały tendencji agresywnych — a więc nie było zewnętrznych powodów, któreby usprawiedliwiały konieczność zabezpieczenia stra-

tegicznego Adriatyku przez zamknięcie cieśniny Otranto. Dlatego też tłumaczenie, że koniecznością dla Włoch było posiadanie portów albańskich, dających panowanie nad Adriatykiem jest niesłuszne.

Istotną przyczyną decyzji włoskiej tkwi raczej wewnątrz państwa faszystowskiego. Ustroje totalistyczne wymagają bardzo wielkiego wysiłku od społeczeństwa i stwarzają silne napięcie, muszą stwarzać ciągłe nowe fakty podtrzymujące nastroj i napięcie. Włochy współpracując ściśle z Niemcami odzyskiwały coraz silniej zwichniętą równowagę osi. Najbardziej nawet dobrane słowa Führera i Duce, najserdeczniejsze zapewnienia Niemiec nie mogły zatuszować faktu, że korzyści współpracy niemiecko-włoskiej były bardzo jednostronne. Wobec sukcesów niemieckich autorytet Mussoliniego był mocno zagrożony. W tej sytuacji wewnętrznej koniecznością Włoch — stała się nowa choćby pozorna zdobycz, nowy dowód siły faszystowskiej, które stanowią bar-

Niemcy rozumiały ze swej strony niebezpieczeństwo sytuacji — dla reperacji nadwątlonej osi konieczny był sukces Włoch, któryby można było tłumaczyć jako wynik współpracy z Niemcami i z drugiej strony posunięcie, któreby pogłębiło rozdźwięki pomiędzy Italią a mocarstwami zachodnimi. To też krok włoski poprzedziły narady wojskowe niemiecko — włoskie i napewno nacisk przyjaźni niemieckiej wpłynął na decyzję Mussoliniego.

Czy jednak i tym razem, pomimo zdobyczy terytorialnych, korzyść nie przypadnie wyłącznie Niemcom? Odpowiedzą na to konsekwencje czynu włoskiego.

Niemcy bowiem uzyskały chociaż pozorne wyrównanie osi, tak dla nich koniecznej, i silniejsze związanie z Włocha mi. A jaką cenę zapłacą Włochy za Albanie, co do której przecież i tak mogły decydować? Italia zyskuje możliwość łatwiejszego nacisku na Jugoslawię i Grecję — ale właśnie tu tkwi poważne niebezpieczeństwo. Anglia i Francja będą niewątpliwie dążyć zdecydowanie do ochrony granic tych państw, które stanowią bar-

dzo poważnie o równowadze na Bałkanach, z drugiej strony metoda postępowania Włoch — wzorowana na hitlerowskim — niweczy zaufanie zagrożonych państw do polityki włoskiej. Ostatecznie więc Włochy mogą stracić możliwości porozumienia, ważną dla siebie rolę mediatora między Niemcami i Anglią i państwami z nią zaprzyjaźnionymi, mogą zostać jedynie ze swym partnerem osi, nie wykazującym dotychczas sentymentu w polityce wobec przyjaźni. Stawka za Albanię bardzo wysoka. Sądzimy, że prędzej czy później we Włoszech zrodzi się przekonanie, że jeszcze raz zostały wygrane dla korzyści niemieckiego przyjaciela. Oby jeszcze to przekonanie przyszło w czas — zależą od niego losy Włoch i pokoju europejskiego.

Z ostatnich wypadków plynie jeszcze jeden wniosek — nie nowy wprawdzie — lecz tak ważny, że trzeba go koniecznie podkreślić. Dziś nie ma miejsca na państwa słabe — jeszcze raz musimy stwierdzić — naprawdę pewną gwarancją jest własna siła narodu. J. W.

Podróż Jerzego VI do Kanady pod znakiem zapytania

LONDYN, 12. 4. „Evening Standard” donosi, że na wezwanie konferencji króla Jerzego VI z prem. Chamberlainem omawiana była kwestia ewentualnego odwołania pod różny angielskiej pary królówskiej do Kanady i Stanów Zje-

dnoczonych. Decyzja w tej sprawie nie zapadła i jest uzależniona od rozwoju sytuacji europejskiej. Wyjazd pary królewskiej ma, według dotychczasowego programu, nastąpić w dniu 6 maja.

Jeżeli podróż dojdzie do skutku, to para królewska odpłynie do Kanady nie na pokładzie krążownika pancernego „Repulse”, jak to było przewidywane, ale na parowcu pasażerskim „Empress of Britain”. Admiralicja angielska wyraziła bowiem zdanie, że krążownik pancerny „Repulse” nie może w obecnej sytuacji międzynarodowej opuścić wód europejskich.

Poważna choroba królowej Geraldiny

ATENY, 12. 4. Stan zdrowia królowej Geraldiny, która cierpi na gorączkę popołożową, jest poważny. Król i jego siostry nie opuszczają łóża chorej. Cała rodzina króla zatrzymała się w jednym z hoteli w Larissie.

Wybuch bomby w Liverpool

LIVERPOOL, 12. 4. Około północy na jednym ze skwerów miasta wybuch bomby zniszczył całkowicie budkę telefoniczną. Siła wybuchu była tak wielka, iż wyleciały szyby w pobliskich domach. Ofiar w ludziach nie było.

Coraz cieplej

Przewidywany przebieg pogody dniami 13 b. m. Po chłodnej nocy, w ciągu dnia pogoda słoneczna i ciepła o niewielkim zachmurzeniu (temperatura w ciągu dnia około 18 st.). Słabe wiatry miejscowe.

Zginęło w płomieniach 35 osób

KAIR, 12. 4. W dolnym Egipcie ubiegłej nocy spłonęły dwie wioski w pobliżu Mehallan Kebir. W płomieniach zginęło 35 osób, a około 300 odniosło rany.

ABC ZADAC

W kioskach Rucho U sprzedawców ulicznych W urzędach pocztowych

Maria Rutkowska

Jak Rzym przyjął okupację Albanii

Milczenie ulicy i rozumowe argumenty

Rzym, 8 kwietnia. Sprawa albańska kłóła się już od pewnego czasu. Ze strony sfer rządowych w Rzymie dementowano gwałtownie wszystkie pogłoski, jako rozsiewane przez antywłoską propagandę. Można więc było uwiaryżyć tym zaprzeczeniom. Zdawało się, że ostatnie dni Wielkiego Tygodnia upłyną spokojnie. Zeszła ze snu pism sprawa konfliktu z Francją. Pojawiły się rzeczowe artykuły o wielkich inwestycjach, zaprojektowanych w Wielki Wtorek przez Radę Ministrów.

WSPANIAŁOMYŚLNY OPIEKUN

I nagle spadła wieść: oddziały włoskie zajmują Albanie. „Giornale d'Italia” przyniósł jak zwykle, autorytatywne wyjaśnienie. Oczywiście. Włochy mają powody, mają argumenty: „Historia zanotowała wspaniałomyślną pomoc Włoch — pisze Virginio Gayda — finansową, gospodarczą, kulturalną i ekonomiczną, ofiarowaną zawsze ludowi albańskiemu... Lud albański nie ma żadnego związku krwi, ani związku duchowego z otaczającymi go narodami słowiańskimi, tureckimi i greckimi. Przeciwnie, w ciągu wieków stał z nimi w walce i w walce tej szukał pomocy Włochów.”

KIESZEŃ KRÓLA ZOGU

„Ale ta pomoc — pisze Giornale d'Italia — która zmieniła oblicze Albanii i niosła cywilizację, nie mogła iść cała na korzyść ludu albańskiego, ponieważ w znacznej mierze była pochłaniana na przez chciwość króla Zogu do jego prywatnej kasy i przez jego pasyżniczną „klientelę”.

ABY NIE ZASZKODZIĆ JUGOSŁAWII

Fakty, które miały poprzedzić zajęcie Albanii są oświetlane przez prasę włoską w sposób następujący: Król Zogu, mimo całej dobrej woli Włoch, nieustannie prowadził „intrygantką politykę przeciw Włochom, żądając jednocześnie pomocy”. W dniach ostatnich król Zogu zwrócił się do rządu włoskiego z prośbą o nową pomoc militarną dla pewnych punktów Albanii. W ostatniej chwili rząd włoski zarzucił się, że żądania króla Zogu mają za cel utrudnienie i poparcie stosunków z Jugosławią i zwrócone są przeciw Jugosławi.

Nieprzychylny stosunek Włoch wywołało represje rządu albańskiego przeciw Włochom, zamieszkującym Albanie. W konsekwencji czego rząd włoski zmuszony był wysłać swe wojska do Albanii.

W OBRONIE ALBAŃCZYKÓW

Z wielkim naciskiem, w sposób zwracający szczególną uwagę, prasa włoska podkreśla zgodność współpracy z Jugosławią i ustanowienie swej siły zbrojnej po drugiej stronie Adriatyku określa, jako korzystny i bezpieczny stosunek Jugosławi.

relacji włoskich, lud albański miał witać z entuzjazmem.

MILCZENIE RZYMSKIEJ ULICY

Reakcja Rzymu, reakcja mas włoskich w stolicy była ciekawa. Pierwsze wieści, rzucone przez prasę przyjęto z zupełną dezorientacją. Niemal do samego wieczora w Wielki Piątek miasto było ciche, nie objawiało głośno żadnej radości, żadnego triumfu.

Zaskoczona własnymi obserwacjami rozpoczęłam wędrowkę po mieście. Dla ludności Rzymu zajęcie Albanii było niespodzianką. Odpowiedzieli na nią początkowo milczeniem.

Trudno jest niekiedy rozmawiać w Rzymie. Krytykę posunięć rządu można tu spotkać bardzo rzadko. Nauczyłam się jednak jednego — jeśli o rządzie i jego działalności mój rozmówca nie chce mówić, to znaczy, że kielkują w nim „lub tkwią już dawno” myśli krytyczne.

Takie właśnie milczenie spotkałam na ulicach Rzymu w pierwszych godzinach po okupacji Albanii.

Mimowoli nasunęło mi się śmiałe porównanie z reakcją Rzymu po zwycięstwie narodowych wojsk w Hiszpanii. Zwycięstwo obcej Hiszpanii wywołało wtedy spontaniczny, masowy entuzjazm.

Sukces w Albanii przyjmowano bardzo różnie.

DEZORIENTACJA

Przed samymi świętami powołano wielu Włochów do wojska. — Sono chiamati! Tutti, quasi tutti — słyszałam to zdanie mówione w tramwajach, na ulicy i w sklepach. — La bella Pasqua...

Nie objawiały się w tych zdaniach pacyfizm. Gotowość do walki mają tu wszyscy dla spraw, które rozumieją. Rozumieją nawet krew, przelewana w Hiszpanii. Sprawy albańskiej człowiek z ulicy, nie uświadomiony jeszcze należycie w tym problemie — sam ze siebie nie rozumiął.

Ludzie nie wyciągali nawet ręk

ki po gazetę. A z rozmów, które przeprowadziłam, dobiegł do wniosku, że poza milczeniem, poza obojętnością jest coś więcej jeszcze, a może po raz pierwszy od długich lat zażenowanie.

— Kolonie, Afryka, to proste, zrozumiałe, — mówił mi pewien Włoch w sklepiku. — Ale to było niezależne państwo. Podobno pod Durazzo bili się zaciekłe.

DLA NASZEGO I ICH DOBRA

Wieczorem w Wielki Piątek szły już ulicami maszerujące oddziały. W ciszy Wielkiego Tygodnia, która niedawno objęła miasto, rozbrzmiały skoczne melodie faszystowskich marszów.

Reakcja „uświadomionych” faszystów dobrze zorientowanych w posunięciach rządu, była naturalnie inna, niż ludzi z ulicy.

— „Mielimy do tego prawo. Albania była właściwie oddawna pod naszym protektoratem. Strategicznie i ekonomicznie (nafta) ten punkt nam jest potrzebny. Chroni całe nasze wybrzeże po drugiej stronie Adriatyku, jeśli jest w naszych rękach. Intrygi wielkich demokracji usiłowały zaszczerpić wrogie dla Włoch wpływy. Włochy faszystowskie nie pozwolą na żadne intrygi pod swym bokiem. Dzisiejsze Włochy mają silną rękę”.

— „Dla Albańczyków razem z nami przychodzi cywilizacja. Nie ma jej jeszcze dotąd ten kraj pasterski”.

To mówią faszyci! Wszystkie reakcje zanotowałam z całym obiektywizmem, bez cienia żadnych tendencji. Były same w sobie tak ciekawe, rzucające nowe światło na nastrój Włoch dzisiejszych, że notowałam je wszystkie.

Oczywiście. Mogą być wszelkie racje polityczne po stronie Włoch. W nas, Polakach, ostatnie fakty musiały chyba obudzić w pierwszym odruchu uczucia żalu, że Włochy, że właśnie faszystowskie Włochy iść zaczynają drogą, rozpoczętą przez kogo innego.

Włochy, dla których w Polsce jest powszechna, szczerą, niekłamana sympatia. Włochy, którym pragnęlibyśmy życzyć nieustannego, dobroczynnego panowania faszystów.

Dla Polaków imperializm, pochłaniający świadomy wolny naród jest zawsze czymś obcym.

Obrót czekowy PKO - szybki - tani - wygodny

Kraj bezdroży górskich Uboga i dzika Albania

Włoskie inwestycje gospodarcze

Zajęcie Albanii przez Włochy zwróciło uwagę na górskie państwo, stojące dotychczas na ubożu rozrywkę wielkich mocarstw. Zapoznajemy się z tym krajem, w którym dziś bohaterki naród, opuszczony przez swego króla, ostatnim wysiłkiem walczą z przemocą obcych wojsk.

BEZDROŻA

Albania graniczy z Grecją, Jugosławią i posiada granicę morską wybrzeży Adriatyku. Od morza bronią ją płaskie zalewowe brzozy, wprost niedostępne, poprzerywane zatokami, nizinami nadmorskimi, jeziorami oraz urwistymi brzegami. Nieliczne porty: San Giovanni di Medua, Durazzo, Valona, Santi Quaranta są przeważnie, z wyjątkiem Durazzo, ostatnio rozbudowanymi, otwartymi, piaskiem zasypnymi zatokami. Wpadające do zatok rzeki, przepływają bagniste, małe rzyce niezamieszkałe doliny.

Wybrzeża południowej Albanii, począwszy od zatoki walonskiej, są górzyste, o spadzistych brzegach. Wewnątrz kraju biegną z północy na południe i południowy

Francuski dziennik „Paris Soir” w artykule swego korespondenta bawiącego obecnie w Gdańsku podaje komiczny szczegół z historii zajęcia Bogumina przez Polskę.

„Sprawa Bogumina — pisze korespondent — posiada swoją stronę komyczną. Miasto to odebrali Polacy Czechom za zgodą Niemców, w październiku ubiegłego roku. W czasie gorączkowych pertraktacji po pakcie w Monachium, delegaci polscy wymienili panu Ribbentropowi szereg miasteczek polskich zupełnie nieznanymi niemieckiemu ministrowi. Do

pięro po położeniu podpisów, delegaci Rzeszy stwierdzili z wściekłością, że wśród tych miejscowości bez żadnego znaczenia — znajduje się również ważny węzeł kolejowy Wąrsława — Praga — Wiedeń Wrocław, który po niemiecku nazywa się Odeberg, a po polsku Bogumina, nie mówiąc o czeskiej nazwie Bohumin”.

Jak widzimy — kończy autor — dobrze jest znać nazwy geograficzne każdego kraju, zwłaszcza sąsiedzkiego. W przeciwnym razie może to czasem drogo kosztować. Podajemy te informacje jako ciekawostkę.

wschód łańcuchy gór, należące do Alp Dynarskich. W północnej Albanii Alpy Dynarskie (nazywane Nemuna Bieszka lub Prokletia) osiągają 2.600 m. ponad poziom morza (Mali Pupzuku. Maja Jezerce); w Albanii południowej — Tomar 2413 m. Z rzek jest tylko jedna dostępna dla komunikacji i to dla niegłębokich statków rzecznych — Bojana, pozostałe są dzikimi potokami, przebiegającymi urwiste doliny, względnie zamulone mulęm i piaskiem, niedostępne dla żadnej żeglugi. Są to: Dvina, Mat, Szkumbi, Osum, Vojussa.

Król Albanii Achmed Zogu III, który — jak wiadomo — opuścił Albanie, udając się do Grecji.

ki wąskotorowe, jako pozostałości po wielkiej wojnie (około 70 km.).

WŁOSKIE LOTNISKA

W szeregu miejscowości Włoch pobudowali lotniska najnowocześniejsze, które są obsługiwane przez włoskie samoloty. Linie telegraficzne są długości około 3.300 km. Lecz najczęściej jest cze dziś używa się mułow i osłów do komunikacji, zwłaszcza w górzystej i do tej pory mało dostępnej części kraju. Komunikację morską utrzymują tylko obce linie okrętowe. Albania jest połączona dwoma liniami kablowymi z Valony do Otranto oraz z Meduy do Brindisi, a zatem tylko do Włoch. W Albanii pracują trzy radiostacje.

A więc gospodarzo Włoch nie wiele zyskują na zdobyciu Albanii, niewątpliwie koszty ekspedycji, krwawych walk i inwestycji o wiele przekroczą wartość całego kraju — ale za to strategiczne znaczenie portów Albanii zamkniętych wespół z portami Włoch cięśninę Otranto jest ogromne. A prócz tego możliwymi są dalsze wpływy na Bałkanach.

NIEZAWODNY 'SRODEK do pielęgnowania cery

usuwający plamy, wagi itp., a zarazem udelikatniający i odświeżający cerę — to płyn wschodni

MIMOSA PERFECTON

Biada bezbronnym i nieprzygotowanym Europa jest bliższa wojny niż pokoju

(lub). Ostatnie zmiany w poludniowej Europie są zapowiedzią wielkich wstrząsów, jakie czeka ją nasz kontynent. Świat jest bliżej wojny niż pokoju — stwierdza zgodnym chórem prasa polska i zagraniczna.

Powodem istotnym ostatniego kroku Mussoliniego — pisze „Czas” — była: „...chęć całkowitego zawładnięcia morzem Adriatyckim, uczynienia z tego morza włoskiego mare nostrum. Celem istotnym akcji włoskiej było również umocnienie ich wpływów na Bałkanach przez zdobycie pozycji, która z jednej strony uzależnia od nich Jugosławię, z drugiej strony pozwala na szachowanie Grecji...”

BEZKA PROCHU

Co to są Bałkany? — zapytuje „Robotnik”: „...Gladstone, angielski mąż stanu, mówił przed wieloma laty, że „Bałkany to beczka prochu”. Wystarczy jedna iskra, by prochy wybuchły, by zapłonął świat. W sierpniu r. 1914 sprawdziła się przepowiednia Gladstone’a. Czy ma się sprawdzić raz jeszcze jeden? Tuż obok „beczki z prochem” krąży aktualnie „os” Berlin — Rzym nie tyle z iskrami, ile z zarzewiami w lekkomyślnych dłońiach...”

W PRZEDNIU ZAWIERUCHY

Również „Warszawski Dzien-

nik Narodowy” uważa kwestię albańską za zapowiedź dalszych powikłań w Europie:

„...Urzeczywistnienie przez Rzym zasady „Mare Nostrum” w odniesieniu do Adriatyku oraz usadowienie się Włoch na Bałkanach, podobnie jak Anschluss austriacki, aneksja Czech, protektorat nad Słowacją i zajęcie Kijpedy przez Niemcy, jest zapowiedzią nadszyciącej burzy. Wszystko wskazuje na to, że Europa w chwili obecnej bliższa jest wojny, niż pokoju, i że zadziernie wzięty wielkich konfliktów coraz trudniej rozplątać w drodze zabiegów dyplomatycznych...”

Drugie koło osi Berlin — Rzym ruszyło po długim postoju z miejsca. Obecnie oba koła suną zgodnym rytmem naprzód.

JUGOSŁAWIA ZAGROŻONA

Goering pojechał na dłuższy czas do Trypolisu — pisze „Polska” — jest to zapowiedź targów osi o Tunis. Jednocześnie przedmiotem zainteresowań osiowych partnerów jest po zajęciu Albanii Jugosławię i zawsze niepokojna Macedonia:

„...A jeśli o Macedonii upomni się zbrojnie Bułgaria, to przerwanie najważniejszej arterii kolejowej Białogród — Saloniki — będzie rzeczą względnie łatwą. Jeśli zaś flota włoska, mając porty Albanii, zagrozi po

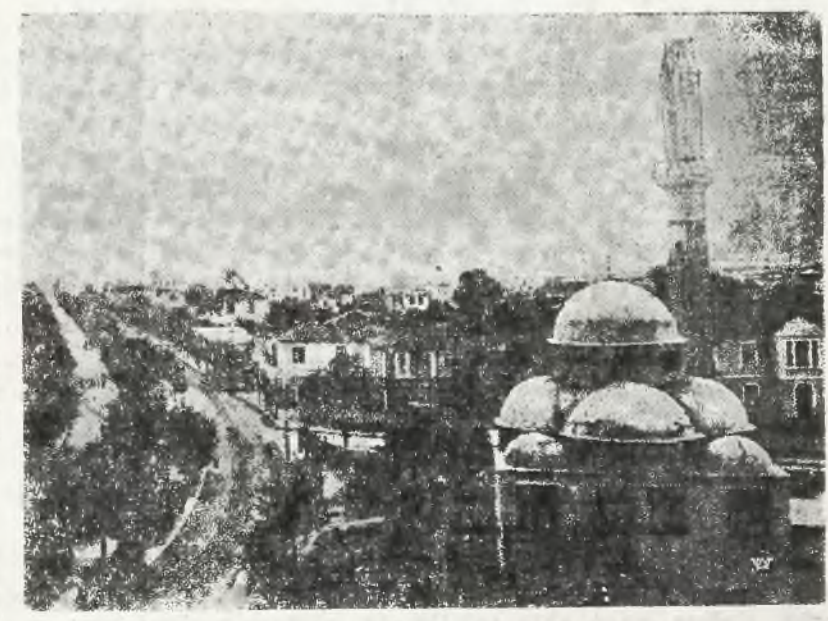
lami minowymi cięśninę Otrantką, jeśli nie wpuszcą ani Francuzów, ani Anglików na Adriatyk, to skąd może oczekiwać pomocy Jugosławię? Nie zapominajmy, że Węgrzy także mają parochund z Jugosławią. Jedynie niezbyt duża granica z Rumunią zapewniaby Jugosławi dowóz broni i amunicji od sojuszników...”

BIADA BEZBRONNYM

Na kogo obecnie kolej? — pyta każdy. Na bezbronnym, słabych i skłóconych. Zaborczości partnerów osi może przeciwstawić się tylko państwo silne i zdecydowane. „Kurier Polski” pisze, że:

„...Jeszcze rok temu można się było ludzić — dzisiaj nie ulega już wątpliwości, iż jeżeli w obrębie... apetytów osiowych znajdzie się gdzieś na świecie jeszcze jedno, bezbronne, słabe, małe państwo — ani Berlin, ani Rzym nie zawahają się ani na chwilę przed napadem. Żadne zapewne nie włoskie czy niemieckie tego przekonania dzisiaj już zmienić nie mogą. BIADA SŁABYM!”

Biada słabym i nieprzygotowanym. W dzisiejszych warunkach jedynym argumentem w stosunkach międzynarodowych jest silna armia. Kto nie jest silny i przygotowany na wszystko, ten może niezadługo stać się obiektem „zainteresowania”.

Ogólny widok stolicy Albanii Tirany, zajętej przez wojska włoskie

Albańczycy bronią się zaciekle

Angielskie okręty wojenne pojawiły się

na wysokości wyspy Kefalonii Włosi ostrzegają państwa bałkańskie

TIRANA, 11. 4. Agencja Stefani podaje, że wojska włoskie zajęły dziś miejscowości Koritza, Konja i Bilishte, miejscowość położoną nad granicą grecką. Ponadto donoszą, że batalion czarnych koszul, który wylądował w Valonie, zakończył obsadzenie okolicznego okręgu.

Walki nie ustają

BIAŁOGRÓD, 11. 4. Według wiadomości, nadchodzących tu z granicy jugosłowiańsko - albańskiej, w północnych górach albańskich toczą się jeszcze zażarte walki między wojskami włoskimi, a oddziałami partyzantów albańskich. Do Jugostawii przybywają liczne gromady uchodźców z Albanii.

Włosi normalizują...

TIRANA, 11. 4. Agencja Stefani podaje, że normalizacja życia w Albanii postępuje w szybkim tempie. Wszędzie wizerunki króla Zogu zastępowane są portretami monarchy i szefa rządu włoskiego.

Oddziały włoskie w różnych miejscowościach zaopatrują ludność w środki żywności, których dowóz został przerwany po ucieczce władz albańskich. Współ-

działa z tą akcją lotnictwo, które przewiozło kilka ton artykułów pierwszej potrzeby.

RZYM, 11. 4. Dziś otwarta została komunikacja lotnicza pomiędzy Rzymem a Tiraną. Samoloty na tej linii latać będą trzy razy na tydzień.

Zwołanie zgromadzenia konstytucyjnego

RZYM, 11. 4. Jutro zbierze się w Tiranie zgromadzenie konstytucyjne, zwołane przez prowizoryczną radę administracyjną, sprawującą od paru dni rząd w Albanii pod okupacją włoską. W zgromadzeniu konstytucyjnym wezmą udział delegaci wszystkich prowincji albańskich oraz wybitniejsze osobistości, reprezentujące różne zawody i klasy społeczne.

Fakt zwołania tego zgromadzenia przez prowizoryczną radę administracyjną, która zadeklarowała już całkowitą uległość wobec rządu włoskiego, zrodził przypuszczenie, że zgromadzenie powoła ważne decyzje, dotyczące dalszych losów Albanii, jako kraju związanego z Italią pod względem politycznym, konstytucyjnym i dynastycznym.

darność wśród narodów śródziemnomorskich z punktu widzenia równouprawnienia i wzajemnej współpracy. Włochy nie zamierzają nikomu narzucić swej hegemonii, nie życzą sobie jednak równocześnie, by jakiegokolwiek inne państwo mogło hegemonię taką uzyskać. Włochy opowiadają się — kończy dziennik — za wolnością na Morzu Śródziemnym.

Obawy państw bałkańskich

LONDYN, 11. 4. „Evening Stan-

dard“ donosi, że mimo wczorajszego zapewnienia przedstawiciela dyplomatycznego Włoch w Atenach, iż Włochy nie mają żadnych zamiarów terytorialnych względem Grecji, w kołach dyplomatycznych państw bałkańskich panują poważne obawy co do następnego kroku Włoch.

Biorąc pod uwagę koncentrację wojsk włoskich na granicy Albanii i Grecji przewidują tu, że następnym krokiem Włoch byłby marsz w kierunku Salonik i utworzenie niepodległego państwa macedońskiego.

Rząd włoski uznaje państwo słowackie

BRATYSŁAWA, 11. 4. Konsul włoski w Bratysławie p. Lo Faro zakomunikował dziś zastępcy ministra spr. zagr. dr. Zvrskowcowi oraz premierowi Tiso, że rząd włoski uznaje państwo słowackie i w najbliższym czasie mianuje swego przedstawiciela dyplomatycznego przy rządzie słowackim.

Równocześnie p. Lo Faro zakomunikował, że rząd włoski udzielił agremnt dr. Zvrskowcowi, przedstawicielowi rządu słowackiego przy Kwirynale. Dr. Zvrskowec ma wyjechać w najbliższych dniach do Rzymu.

Prasa słowacka z wielkim zadowoleniem podkreśla fakt uznania państwa słowackiego przez Włochy, zapewniając, że rząd słowacki podejmie wszelkie starania, aby stosunki Słowacji z Włochami dla których Słowacy żywią zawsze gorącą sympatię, były jak najserdeczniejsze.

Proces o zamach na bóżnicę Ministrowie w charakterze świadków

BUDAPESZT, 11. 4. Dziennik „Hetfo“ zapowiada, że dnia 20 bm. rozpocznie się w Budapeszcie wielki proces uczestników w zamachu na bóżnicę budapeszteńską.

Węgry przed sądem w charakterze świadków, a mianowicie: minister przemysłu Kunder, min. rolnictwa hr. Mihał Teleky, byli premierzy Darany i Imredy oraz deputowani — Mecser i Rajniss.

Według dziennika 6 polityków

Ożywione narady w Londynie i Paryżu Berlin źródłem niebezpieczeństwa

Po 2-im maja Mussolini wycofa wojska z Hiszpanii

LONDYN, 11. 4. Ministrowie brytyjscy odbywali w ciągu dnia wczorajszego znowu ożywione narady, które poświęcone były wykrystalizowaniu się stanowiska brytyjskiego wobec Włoch w związku ze skutkami akcji włoskiej w Albanii.

Obrady Komitetu Obrony

Po rozmowie z ambasadorem Majskim lord Halifax udał się do premiera, z którym odbył dłuższą naradę. W tym samym mniej więcej czasie około południa w gmachu imperialnego komitetu obrony odbyło się posiedzenie wszystkich ministrów resortów obrony z udziałem szefów sztabów pod przewodnictwem ministra koordynacji obrony admirała lorda Chatfielda. Po południu pod przewodnictwem premiera odbyło się półgodzinne posiedzenie podkomitetu spr. gabinetu z udziałem ministra spr. zagr., kanclerza skarbu, ministra spr. wewn., ministra handlu, ministra dominionów, ministra koordynacji obrony, pierwszego lorda admiralacji i parlamentarnego podsekretarza stanu spraw zagranicznych. Posiedzenie to poświęcone było opracowywanej deklaracji rządu, jaka złożona ma być przed parlamentem w nadchodzący czwartek.

Audjencia u króla

Następnie premier Chamberlain

udał się do Buckingham Palace na audjencję u króla. Po odbyciu blisko godzinnej rozmowy z premierem, król Jerzy odjechał z powrotem do Windsoru.

Jaka będzie deklaracja?

Co się tyczy przygotowywanej deklaracji to prawdopodobnie będzie miała ona charakter wyrażonego określenia interesów brytyjskich we wschodniej części Morza Śródziemnego i wobec państw bałkańskich, stwierdzając, że wszelkie naruszenie zdefiniowanych w tej deklaracji interesów uważane będzie przez W. Brytanię za akt nieprzyjazny.

Narady w Paryżu

PARYŻ, 11. 4. Nastroj lekkiego odprężenia, jaki zaznaczył się w ciągu ostatnich 48 godzin w paryskich kołach politycznych, głównie dzięki temu, iż po zakończeniu operacji włoskiej w Albanii, inicjatywa znów zdaje się przechodzić do rąk Anglii i Francji — utrzymuje się.

Mimo tego odprężenia, ożywiona działalność dyplomatyczna, jaka rozpoczęła się w okresie świątecznym, rozwija się w dalszym ciągu.

Posiedzenie Rady Gabinetowej

W dniu dzisiejszym w godzinach popołudniowych odbyło się posiedzenie rady gabinetowej, poświęcone głównie omówieniu sytuacji międzynarodowej, a także zatwierdzeniu zarządzeń wojskowych, ustalonych przez komitet obrony narodowej. Na posiedzeniu tym głównym punktem obrad było exposé min. Bonnet o sytuacji międzynarodowej. Minister Bonnet zapoznał swoich kolegów z rezultatami swej działalności.

Gwarancje dla Grecji

Według informacji kół polity-

Obietnica Mussoliniego

Co się tyczy wycofania wojsk włoskich z Hiszpanii, to Mussolini miał co do tego udzielić Chamberlainowi wiążącej obietnicy, że wycofa swe wojska z Hiszpanii natychmiast po ceremonii triumfalnego wkroczenia do Madrytu. Ten triumfalny pochód przez ulice Madrytu wojsk włoskich, które poprzedzać mają wojska gen. Franco, ustalony został obecnie na dzień 2 maja. Mussolini więc gośców byłby wycofać swoje wojska natychmiast po tej dacie. Premier Chamberlain ma być podobno skłonny do przyjęcia tego rodzaju propozycji Mussoliniego.

zacji bezpieczeństwa na Morzu Śródziemnym, to na tym odcinku akcja Londynu i Paryża rozwija się w sposób bardziej równomierny.

Prasa zapowiada, iż na środowym posiedzeniu Rady Ministrów, jakie odbędzie się w konsekwencji wtorkowych obrad rady gabinetowej, należy oczekiwać ogłoszenia pewnych dekretów rządu francuskiego z dziedziny techniczno-wojskowej.

Oczy zwrócone na Berlin

Prasa francuska, obserwując pilnie wydarzenia na Morzu Śródziemnym, nie spuszcza jednak oczu z Berlina.

Cały szereg publicystów wyraża opinię, iż w gruncie rzeczy niebezpieczeństwo dla pokoju nie kryje się w akcji dyplomatycznej Rzymu, lecz Berlina.

Obrady w Brukseli

BRUKSELA, 11. 4. Na dzisiejszym posiedzeniu rady ministrów omawiano sytuację międzynarodową. Minister kolonii zdał sprawozdanie z zarządzeń, poczynionych dla zapewnienia bezpieczeństwa Konga.

Groźny pożar na Łotwie

RYGA, 11. 4. W miasteczku Ruzyn w Letgalii wybuchł groźny pożar, który strawił blisko połowę domów mieszkalnych, szkołę i t. p. Straty są znaczne. Ofiar w ludziach nie było.

Z wypadków albańskich

Wkroczenie wojsk włoskich do portu w Durazzo

Angielskie okręty wojenne w zatoce Argostolion

RZYM, 11. 4. Według nadeszłych tu z Aten informacji, w zatoce Argostolion, około 150 km. na południe od Korfu zjawilo się dziś na wysokości wyspy greckiej

Kefalonia kilka angielskich okrętów wojennych.

Wiadomość ta, podana zresztą przez radiostację włoską, wywołała we Włoszech silne wrażenie.

Ostrzeżenie

pod adresem Grecji i Turcji

RZYM, 11. 4. Na łamach „Stam-py“ pojawiły się dziś ostrzeżenia pod adresem Grecji i Turcji, przestrzegające oba państwa przed odaniem do dyspozycji swych portów oraz baz morskich innych państw, jak to się w swoim czasie wydarzyło podczas sankcji antywłoskich.

Postępowanie takie — zdaniem dziennika — równałoby się rezygnacji z praw suwerennych. Co podczas trwania sankcji antywłoskich mogłoby istnieć choś-

ciężby tylko na papierze, dzisiaj jest już nie do pomyślenia i nie mogłoby znaleźć już usprawiedliwienia.

Przyznanie tego rodzaju przywilejów, jak prawo swobodnego przejazdu przez Dardanele, dziennik uważa za naruszenie status quo w basenie śródziemnomorskim.

Wolność na Morzu Śródziemnym

Włochy traktują przyjaźń i soli-

Akcja lotnictwa japońskiego

Głód i zaraza dziesiątkują

uciekinierów chińskich

SZANGHAJ, 11. 4. Jak donosi komunikat chiński — w ciągu ostatnich trzech dni rozgrywają się walki na dużą skalę na odcinku kantońskim. Nową cechą obecnych operacji jest, że inicjatywa znajduje się całkowicie po stronie Chińczyków. Kilka kolumn chińskich prowadzi ofensywę wzdłuż linii Kanton — Koulung. Kilka ważnych punktów przeszło w ręce chińskie.

Zbombardowanie Hinczangu

SZANGHAJ, 11. 4. Komunikat chiński podaje wiadomość o kompletnym zniszczeniu przez samoloty japońskie miasta Hinczang, w prowincji Honan. Podczas wielokrotnych bombardo-

wań miasto zostało obrócone w perzynę. Znaczna część ludności zginęła. Pozostali mieszkańcy uciekli w pobliskie góry i tam się ukrywają przed samolotami japońskimi, lecz głód i choroby dziesiątkują uciekinierów.

Przemiany w Chinach

SZANGHAJ, 11. 4. Komitet niesienia pomocy ofiarom wojny komunikuje, że wśród milionów ludności, która uciekła przed Japończykami w głąb Chin, wybrano 720.000 robotników, których zatrudniono częściowo w fabrykach wojskowych, częściowo w zakładach, wywiezionych z obszarów, zajętych przez Japończyków. Wśród ludności rolniczej panuje skrajna nędza

Na skutek wojny przemysł zaniedbany dotąd w prowincjach zachodnich, rozwija się z ogromną szybkością, jak również postępuje budowa linii kolejowych i szos.

Węgrzy wystąpili z Ligi Narodów

BUDAPESZT, 11. 4. Węgry zgłosiły dziś swoje wystąpienie z Ligi Narodów. Minister Csaky wyśtował notę do sekretarza generalnego Ligi Narodów Avenola, zaświadczając go o tym fakcie, jak również o tym, że rząd węgierski zamierza nadal współpracować z

Liga w dziedzinie technicznej oraz brać udział w stałym trybunale sprawiedliwości międzynarodowej i w międzynarodowej organizacji pracy.

Również rząd peruwiański, jak donosi korespondent Havasa z Genewy wycofał się z Ligi Narodów.

REDAKCJA: Warszawa Al Jerozolimskie 121. Telefony 665-62 (sekretariat) 666-99 (ogólny)
ADMINISTRACJA: Warszawa Nowy Świat 15 m 1 - 1 piętro Zarząd i Dział Ogłoszeń tel. 224-40 Kierownictwo biura kasa, buchalteria 224-66 Prenumerata tel. 309-32 Konto rozrachunkowe Nr 2. Konto P. K. O. Nr 23-40 Skrzynka Pocztowa 745 Adres telegraficzny: ABC Warszawa
PRZEDSTAWICIELSTWA: Łódź, Piotrkowska 103 tel. 111-44 Biuro czynne w godz. 10-13 15-18 Poznań, 29 Grudnia 2 Włocławek, Czerwinski 34 136 Kalisz, Rzeźnicza 4 tel. 477 Katowice, ul. Starowiejska 3
PRENUMERATA: miejscowa (z odniesieniem do domu) i na prowincji zł 2,30 miesięcznie; wydanie B wraz z dzielnym Sienkiewicza zł 3,30 miesięcznie Za granicą zł 4,00 Wyd B (z premla książkowa) 5,50
Za zwrot nadesłanych o dzie zamawianych rękopisów redakcja nie odpowiada

Ceny ogłoszeń: za miejsce wysokości 1 milimetr przez szerokość jednej szpalty (na wszystkich stronach po 6 szpalt): na 1-iej stronie — 1 zł, w tekście (wśród artykułów) 80 gr. w reklamach (wśród ogłoszeń) — 60 gr. na ostatniej stronie — 70 gr. W dodatku miesięcznym 70 gr. Notatki reklamowe — 1 zł Nekrologi 30 gr. Komunikaty i wyjaśnienia — 1,50 zł. opisy specjalne — 3 zł. lekarskie 30 gr. Drobne po 20 gr. za wyraz. duże litery w ogłoszeniach „drobnych“ liczy się za oddzielne wyrazy. Tusty druk — podwójnie Notatki reklamowe oznaczają się cyfrą (N.), a komunikaty — wyjaśnienia cyfrą (K.). Za terminy druku ogłoszeń Administracja nie odpowiada.
Dział ogłoszeń: Nowy Świat 15 m 1, 1 piętro Biuro czynne od godz. 9 rano do 4 po poł. Tel. 224-40.

Redaktorzy działów: Jan Korolec — publicystyka polityczna, Jan Wyszynski — dział zagraniczny, informacje polityczne i sprawozdania sądowe, Antoni Szperlich — dział gospodarczy i miejski, Stanisław Włodek — informacje i depesze nomen. Andrzej Piodowski — dział prowincjonalny, sportowy i akademicki, Witold Domański — dział kulturalny, Tadeusz Zakiewicz — kierownik działu ogłoszeń.